

מב:

עין משפט
נר מצוה

י א ב מיי פכ"ז מהל' שבת
הל' ח:

י"א ג מ"י שם הלכה ה:
יב ד ה עוש"ע א"ח ס' תה
ס"ז:

דבינו חננאל

(לקמן דף פט). דאסער רב לעטלטל טיפ
מארעב צכלים דבית לגג אע"ג דכלים
דגג שרי לעטלטל צכל הגגין כרזי
שמעון והיו למקום המותר לו:
ובלתי מדרתו בחצי חצר גרסיין.
דחצי העיר שמעין לו.
"ממתני' דריזי מעבירן (לקמן דף סא).
ו"א חזר נמי פשטא דמאי שאל
ממערה דתנן בזכירא מעבירן (סס)
ולמודד שאמרו ונתנין לו אלפים אמה
שאפי' כלתה מדמו צמעה דמשמע
דיש לו חצי מערה וזנין לומר דהתם
מיידי צללתה מדמו צבוק המערה
מאחר צבאמרא צבאמרא (סס) וזנין העיר
אצטריכא ליה דלא תנן ויין דמערה
לא שכיחא כלי כלים ושיין לנייגור
ספי צבאמרא:

אמר רב הונא היה מרד ובו.
ותימה לי לרב הונא היכי מטלטלין מבתי
חצר הא נפער למקום האסור לו ורש"י פה
לוקד וקשה לי לטלטלין לא ששמה עלה
לכל הא אשמעינן לעיל בבבא דמהלך
אלפים ולא גזרי דילמא חמי הלכוי חוץ
לאלפים וי"ל לענין טלטול שר' הלחץ בין
בבבא לתלך חוץ לאלפים דלגבי אחרני חשיב
מחלף בתלך לא חשיב נפער למקום האסור
לא וזי להלך חוץ ש"י אינטיבוו רב הונא
לאשמעינן אע"י דשיך טפי למיגור בתלך
מבבבא אפי"ה לא גזרינן. (תוספות שא"נ:)
רבינא (או) הו"יבירו **ע"י**
אחרת. ק"ת קשה להשמיא
צעי (לאקומי שמואל) וישוואל
פסיק לקמן כר"י אלא בצפינה וי"ל
דזהו מלי למימר וליטעמך:

אבל הוכח דלא שבת באויר מחיזותו
מבעוד יום. וא"ס והרי
פסינא לשבת צאויר מחיזותו מצנוד
יוס ומויח לקמן דפליגי וי"ל דקסבר
מחיזותו הצריח מסי עשויות:
ורבנ' זירא מ"ט לא אמר רבבה.

פירוש וימיר אפי' צהעמשה
ו"א" מנא קצעי מהיזא טעמא דליה
להו לר' יהושע ו' עקיבא מאותן
צבורות מלי להו לדידהו דהדדי וז"ל
דלר' יהושע ו' עקיבא ימא אפי' דליה
כלל מקוס שהוא חוץ למחוס
דאין לו אלף ד' אמות ולא מפלגי צין
דיר וסהר וספינה אלף רבה ורבי
וירא דמפלגי צין דיר וסהר וספינה
צעי ספי מר אמאי לא אמר כמר
שמעטס פיר חלק צימית
כי

נראות כיוודות וסוממות ואיכא הייטע ווי עקב דאסר
אין ווי אלז דר אמות
הדענו טעם משום דבוי
הילוך דידר, דהוא מוקף
מחיצות, אטו בקעה דאיעה

מקום שבינתו וטעולו דוריקא
פסלו כרז נחמן ואף על גב דבשבת ב
זהא מיהא כרז נחמן קיימי דלא
דנאנס הוא: עני מקומם הן ולא
אטו פילון. כגון ששבת בבקעה ציי
ולית להו דרז נחמן כלל: אלא דרז
לך דרשי ליה בגלל הדיר וסתר
מפחית ארבע ומניחא לסוף ארבע
בכל קפילה וקפילה יותר מארבע א
קטו לו ארבע אמות. לישנא אחרינא
אמתיא וקשיא לי תינח הליכה אבל
פסלו לזד קספיה מהלכה. וזהו של
שלו ונכנס למד ארבע אמות אחריכו

ל ע"י משיבה. כי שקיל מצרתי לגווי ליכא למיחש שמה ימשך אחר חפצו אללא כשזורק מגווי לצרתי דמרחיק החפץ ממנו יהא דאמר רב הונא אין מטלטלין אללא בצרבע היינו כלפי ז' (א) צרתי לגטלטל כי אורחיה או לזרוק דלענין זה נפרשה במלוואה למקום האסור

היה * מורד ובא וכלתה מדתו בחצי העיר
מותר לטלטל בכל העיר כולה ובלבד שלא
יעבור את התחום כרגליו כמאי מטלטל
לאו * על ידי זריקה ⁽⁶⁾ אמר רב הונא לא
על ידי משיכה אמר רב הונא * היה מורד
ובא וכלתה מדתו בחצי חצר אין לו אלא
חצי חצר פשיטא אימא יש לו חצי חצר
האי נמי פשיטא מהו דתימא * ליחוש
למא אתי לטלטולי בכולה קמ"ל אמר
רב נחמן מודה לי הונא היה מורד ובא
וכלתה מדתו על שפת תקרה מותר
לטלטל בכל הבית מאי טעמא הואיל
ותקרת הבית חובטת אמר רב הונא בריה
דרב נתן כותנאי הוליכוהו לעיר אחרת
ונתנוהו בדיר או בסהר רבן גמליאל ורבי
אלעזר בן עזריה אומרים מהלך את כולה
ורבי יהושע ורבי עקיבא אומרים אין לו
אלא ארבע אמות מאי לאו רבן גמליאל
ורבי אלעזר בן עזריה דאמרו מהלך את
כולה דלא גזרי הילוך דיר וסהר אטו הילוך
בבקה ומדהילוך אטו הילוך לא גזרי
טלטול אטו הילוך לא גזרי ור' יהושע
ור' עקיבא דאומרים אין לו אלא ארבע
אמות דגזרי הילוך דיר וסהר אטו הילוך
דבקה ומדהילוך אטו הילוך גזרי טלטול
אטו הילוך נמי גזרי ממאי דילמא כי לא
גזרי רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה
הילוך סהר ודיר אטו הילוך בקעה הני
מילי התם דשני מקומות הן אבל טלטול
אטו הילוך דמקום אחד הוא ה"ג דגזרי גזירה
שמא ימשך אחר חפצו ורבי יהושע ור' עקיבא
נמי ממאי דמשום דגזרי הוא דילמא משום
דקא סברי כי אמרינן * כל הבית כולו
כארבע אמות דמי הני מילי היכא דשבת
באור מחיצות מבעוד יום אבל היכא דלא
שבת באור מחיצות מבעו"י לא אמר רב
הלכתא כרבן גמליאל בדיר וסהר וספינה
ושמואל אמר הלכתא כרבן גמליאל בספינה
אבל בדיר וסהר לא דכולי עלמא מיהת
הלכה כרבן גמליאל בספינה מאי טעמא
אמר רבה * הואיל ושבת באור מחיצות
מבעוד יום ר' זירא אמר הואיל וספינה נוטלתו
מתחילת ארבע ומנחתו בסוף ארבע מאי
בינייהו איכא בינייהו * שנפחתו דופני ספינה
אי נמי בקופץ מספינה לספינה ורבי זירא מאי
טעמא לא אמר כרבה אמר לך מחיצות
לחבריה

גא' ממשך ש'ר עיניו נותן בחקרה וסימן הוא ששם
יכא' דמתוהו נכריס צו: אטו פילוד דקעס. דלין צה
ע'ה לא שבת באיר מחילותיהן מבעוד יום כארבע אמוה
ר לא גורין: עלטול אטו פילוד. כגון שבת צבקעה
ר וכלא גורין: לא גורין. שלא יטלטל צוריקה חוץ
ג'ה וקפיהו נכריס [ע"א] לא צבירה להו כוותיה דלא לה
י' שמה ימשך אי נמי שבת צבקעה נמי קפירה
י' אהדי דיר וס'ר י' להן מחילות צקעה אין לה
אימא דגורי שלא יטלטל צוריקה חוץ לאלפס שמה
לא שבת. לא הוי כארבע אמות ולהכי לא מישתרי צה
קה ולא גורין שמה י' וימשך: הואיל ושבט. הוי
ולומר משיא' זה חוץ לתחום לא נקט' ליה ארבע
ז נמא' שאין לה תורת ארבע אמות כלל שלא עמד פס
ז שהספינה הולכת לתוהו והוא מהלך צחוכה למעשה
חזור לראש האחר היכי מישתרי ובצתני' לא חילק קרן גג
רודי' ר' משעון מפי הרב. ל"א כלומר ששוקר את רגלו קרן
ל' רכוה והוא ליה כמי שהולכיהו נכריס חוץ מארבע א'
עיקר: מאי צינייהו. צין רבה לר' יורא: שנפסחו דופני
ה לפסיפה. ובאיר מחילותיה של זו לא שבת לרבה א'

וּבֹא לֵיכָן מִמָּקוֹם עִירֻבוֹ אֲלֵפִים
שְׁעִירֻבוֹ אֶת כּוֹלָה אִי נָמִי בִּזְיִיט׃ שֶׁלֹּא
יִרְבוּ בִּרְגָלָיו דְּכִין דְּלֹא שָׁבַת בְּחוּכָה
יִמְעַטְטֵל. בְּכָל הָעִיר הָוּאֵל וְתָמִי שֶׁלֹּא
יַעֲבֹר אֶת הַתְּחוּם בִּרְגָלָיו. לֹא עַל
יְדֵי זִרְקָה. אֲלֵמָה לֹא גִרְזִין שְׁמָא
יִמְשֵׁךְ. וְיֵאָדָה בְּצִמְשִׁיכָה לֹא גִרְסִין. וְתַלְמִיד
דְּרִימָס לֵה הִבִּי קָאָמֵר רַב הוֹנֵה אֲמֵר
לָךְ הֵאֵי דְקִתְנִי מוֹתֵר לְטַלְטֵל בְּכָל
הָעִיר כּוֹלָה בְּצִמְשִׁיכָה קָאָמֵר שְׁמוֹשֵׁךְ
מִחוּץ לְאַלְפִים לְתוֹךְ אֲלֵפִים דְּהֵתָם
לֵיכָא לְמִיגֹר שְׁמָא יִמְשֵׁךְ דְּלֹא חֲפָצִיו
הוּא עַד דְּמִימֵי לִיָּה לְגֹרֵא וְכִי מִימֵי
לִיָּה תוֹ לֹא מִפִּיק לִיָּה: הִבִּי גִרְסִין
אֲמֵר רַב הוֹנֵה הִיָּה מוֹדֵר וּבֹא וְכִלְסָה
מִדְּרֹם בְּצִי׃ חֲרָר אִין לוֹ אֲלֵה הִיָּה חֲרָר
לְסִכָּךְ: שְׁפִיטָא. דָּאן כָּלוֹ אֲלֵפִים
שָׁלֵן: אִימָא יֵשׁ לוֹ חֲזִי תַחַךְ. אֲוֹתוֹ

חַיִּי שֶׁל חֶזֶק שְׂמֵחָךְ תַּחֲמוּמוֹ מוֹתֵר לְהֵלֵךְ
(ו) כִּי אֲזַרְחִיָּה וְהִסְתִּירָא אֵינְטֵרִיבָא
לְאַשְׁמוּעִינָן וְלֹא אִיסּוּרָא דְלִדְיָךְ פִּלְגָא:
הָא נָמִי פְּשִׁיטָא. דְּפִלְגָא בְּדִמְדָּךְ מִדְּמִו
אִיתֵּי לֵיהּ: (ז) ה"ג אָמַר רַב הוּנָא הִיא
מוֹדֵד וְלֹא וּכְלָסָה מִדְּסוּ בְּחַיִּי הָא
אִין לֹא אֵלָּה חֵזֶק: חֵזֶק: פְּשִׁיטָא. דְּהָא
שְׁמַעֲיִין לֵיהּ לִבְרַב הוּנָא דְּבִזְרָא שְׁמָא
יִמְשֵׁךְ: אִימָא יֵשׁ לוֹ חַיִּי חֶזֶק. אֲוֹתוֹ
חַיִּי חֶזֶק שְׂמֵחָךְ תַּחֲמוּמוֹ מוֹתֵר לְטַטְלָא
כִּי אֲזַרְחִיָּה וְהִסְתִּירָא אֵינְטֵרִיךְ לְאַשְׁמוּעִי

ואלו איסורא לחידך פלגא: הא מיני
 פשיטא. דפלגא דבתוך מדמו שרי
 ללא דמי לטבח צבקה דהא איכא
 למיסר לטטולי אפי' דתוך אלפים
 משום טעמא דנפרכא דההיא ודאי
 נפרכא למקום האסור לה שהרי
 מחילות הללו לא היו כאן מצעוד יום
 היתה אסורה לכל אדם ובשהוקפה
 בשבת והועילו לזה שבתוכו לאלפים
 הועילו לו ולא לתוך לאלפים שהן חוץ
 מתחומו והאי חוץ לאלפים לא היה
 לו שום היתר אלל שום אדם הלכן
 היו מקום האסור ופסיר אבל חזר
 אין לומר בה חילוק פיראה למקום
 האסור דהא מצעוד יום חזא היא
 ונהי דאסרי להאי לטטולי חוץ לאלפים
 ע"י וריקה משום שמא ימשך אבל
 בתוך מדת מחומו מותר לטטולי כי
 (ארחיה): מודה לי הווא. אע"ג
 דזרע שמא ימשך: היה מורד יום
 וכלהו מדמו על שפת תקרה. כנגד
 שפת הקירוי והבית חוץ למדמו הוא
 וכגון שנפרץ כותל הבית שנשחית
 מלמעלה קירוי ונפרץ בית לחצר
 שצפיה ללא היה בית נפרץ למקום
 האסור: מותר לטטול בכל הבית. ע"י
 וריקה ואע"פ שאסור ליכנס לתוכה
 זרגליו וקבא להא גזרינן שמה ימשך
 הוואיל ותקרהו הבית מחומו כלומר
 מדמו: כפתאי. אי גזרינן שמא ימשך
 יצוה דהם אין לו אלא ד' אמות
 מיין ליה הוואיל ובאונם יא' מתחומו:
 וטעם שהילוך אסור לו חוץ לאלפים
 לפים אטו הילוך שמא ימשך אחר
 ו' אע"פ דלא שבת באייר מחילות שרי
 ויהיה דהא דשרי להא היכא שמי
 יצוה הלכן לא מייחלפי: אבל טטטול
 חוץ אחר חפצו דהא חד מקום הוא
 אבל טטטול דזריקה לעולם אימא
 לה ספינה כרצע אמות: טטטול
 ת דספינה כל שעה היא מהלכת

ה' חתם במוך חרבע חמות הכך נח
פינה מחזירתו כל שעה למוך חרבע
ול זין שהוא מהלך ללד זה זין שהוא
סיניחנה הספינה מוילחתו מד' חמות
ו נסתרה למוך חרבע חמות חמות
יונינה. וזילון חמות המחילות דרבה ליחא
כול להלך א) חזו ולרבי זירא שרי:
להצריח

מסורת הש"ס

(קמנן ע: ע"ש, ב) חזר כיון
דש ביה ליחוש. רש"ל,
[ברכות כה:], ד) כחבר רש"ל
ן ה"ג עד ד"ה מודה לי הונא
י"פ"י אחרים, ה) כס"א: נקט,
כס"א: וצטלו, ו) ממתניתין
ביד מעברין וכדד"ק שם
ס"ז פסקא אכל בצנזר שם
ויסבור כי דלמא אחי נטולין
כוהא ובעיר פשיטא וא"ת חזר
כו' [כ"ה כס"א: רש"ל],

הגהות הב"ח

(א) גמ' לאו על ידי זריקה
 יב הונא אמר לך לא על
 י משכסה: (ב) רש"י ד"ה
 ימא יס וכו' מותר להלך
 לטלטל (כי אורחיה) תא"מ
 י"ב ס"א אין זין: (ג) ד"ה
 י נמי וכו' אין יכול להלך
 ידור: (ד) תוס' ד"ה לא וכו'
 כלפי דל דמבראי:

מוסף רש"י
 ידה מורד ובה. שנת חוץ
 עיר ולא היה יודע שם עיר
 מן לו ותנן בפרק מי
 הוציאוהו (לקמן מה). והוא
 לא הימה כוונתו לך לא יכנס
 עיר אלא עד אלפים ממקום
 ביתו והתחיל למנות אלפים
 שיסע בצינוריו, וכלתה
 דתו ב'ו'. והוא הדין נמי
 וזמן עירובו חוץ לעיר וקנה
 שבתה (לקמן ט).

רבינו חננאל (המשך)
 וקפת מחיצות, ומדהילוך
 טו הילוך גזרי, טילטול
 טו הילוך נמי גזרי, ורב
 ונא דאמר כוותייהו. ודחינן
 מאי דיילא כי לא גזרין
 בן גמליאל ור' אלעזר
 עזריה הילוך דיר אטו
 ילוך דבקעה, משום דדיר
 בקעה שני מקומות נינהו,

ירי לחוד ובקצה לחוד, ולא ירי מקום אטו מקום. אבל ילילטול אטו הילוך דחד קום הוא אמרין גזירה ומא ימשך אחר חפצו הכי מי דגזרי. ור' יהושע ור' קיב' נמי ממאי דמשום גזרי הוא, דילמא משום סברין כי אמרין כל העיר דאמות דמיא חכיה דשבת ירי ממונות מוכות וכו'.

כל היכא דלא שבת באורי
חיצות מבעוד יום, כגון
אי שנתנהו בזה הדיר גוים
שבת אין לו אלא ד' אמות,
לאו משום דגזרי הילוך
דאטו הילוך דבקעה. וכן
יטול אטו הילוך נמי לא
דרי. ולא קמא הא דרב
ונא בר נתן. אמר רב הלכה
דבן גמליאל בדיר וסהר

ספינה שמהלך את כולה
שמואל אמר הלכה כמותו
ספינה בלבד שמהלך את
ולה. מאי טעמא, רבה
מר הואיל ושבת באויר
חיצות מבעוד יום, שהרי
וא יושב מערב שבת בזו
ספינה. ר' זירא אמר הואיל
ספינה נוסלת מתוך ארבע
מנחת ליום ארבע, ולעולם
א עבר ודכית חזי לארבע

ממות. ואמרין מאי ביניהו,
יכא ביניהו שנפתחו דופני
לר' לרבה אסור לספינה,
אי נמי בקופץ לרבה
לספינה, הואיל ולא שבת
מחיצות מבעוד יום
האי נמי דקפץ
באורי הני מחיצות
הא מספינה אחת
זרא מותר.

[נ]לר' זירא